

В языковом оформлении модусов со значением желательности участвуют глаголы желательной семантики *хотеть, хотеться бы, желать, мечтать*. Данные модальные модификаторы могут употребляться в составе: простых двусоставных предикативных центров; главных частей сложноподчиненных предложений, связь с диктумной частью осуществляется с помощью союза *чтобы*; простых предикативных центров в составе бессоюзных сложных предложений.

Список использованной литературы

1. Алтабаева Е. В. Выражение модального значения желательности в простом предложении : автореф. дис. ... канд. филол. наук : спец. 10.02.01 «Русский язык» / Е. В. Алтабаева. – М., 1986. – 16 с.
2. Аскоченская В. Ф. Выражение возможности и необходимости в конструкциях с зависимым инфинитивом (на материале польского языка в сопоставлении с русским) : дис. ... канд. филол. наук / Валентина Федоровна Аскоченская. – Воронеж, 1971. – 210 с.
3. Беляева Е. И. Функционально-семантические поля модальности в английском и русском языках / Е. И. Беляева. – Воронеж : Изд-во Воронеж. ун-та, 1985. – 180 с.
4. Васильев Л. М. Речевой смысл предложения как результат взаимодействия языкового и неязыкового знания / Л. М. Васильев // Предложение и текст: семантика, прагматика и синтаксис. – Л. : Изд-во Ленинград. ун-та, 1988. – С. 5–10.
5. Виноградов В. В. Русский язык : [учеб. пособие для вузов] / В. В. Виноградов. – [2-е изд.]. – М. : Высш. шк., 1972. – 614 с. – (Грамматическое учение о слове).
6. Ермолаева Л. С. Типология системы наклонения в современных германских языках / Л. С. Ермолаева // Вопр. языкознания. – 1977. – № 4. – С. 97–106.
7. Зверева Е. А. Научная речь и модальность / Е. А. Зверева. – Л. : Наука. Ленингр. отд-ние, 1983. – 158 с. – (Система английского глагола).
8. Золотова Г. А. Очерк функционального синтаксиса русского языка / Г. А. Золотова. – М. : Наука, 1973. – 351 с.
9. Небыкова С. И. Структура предложений современного русского языка с точки зрения содержания модальности возможности и необходимости : дис. ... канд. филол. наук / Светлана Ивановна Небыкова. – М., 1972. – 187 с.
10. Парменова Г. В. О типах гипотетических ситуаций в современном русском языке / Г. В. Парменова // Функционально-типологические проблемы грамматики : тез. докл. науч. конф. – Воронеж, 1986. – С. 103–104.

Список условных сокращений

Коммент. – «Комментарии»;
КП – «Комсомольская правда»;
Ф. – «Факты».

УДК 811.161.2:367.6

Д. В. Рязанцева – аспірант Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

**Позитивні та негативні граматичні девіації прикметників
сучасної української мови**

*Роботу виконано на кафедрі української мови
ХНПУ ім. Г. С. Сковороди*

У статті проаналізовано порушення мовних норм, граматичні девіації прикметників на матеріалі сучасної української мови. Схарактеризовано випадки порушення мовних норм як ефективного засобу для створення граматичного значення оцінки та негативні тенденції у сучасній мові.

Ключові слова: мовна норма, граматична девіація, оцінка, українська мова.

Рязанцева Д. В. Позитивные и негативные грамматические девиации прилагательных украинского языка.

Анализируются нарушения норм языка, грамматические девиации прилагательных на материале современного украинского языка. Охарактеризованы случаи нарушения языковых норм как эффективного средства для создания грамматического значения оценки и негативные тенденции современного языка.

Ключевые слова: языковая норма, грамматическая девиация, оценка, украинский язык.

Riazantseva D. V. The Positive and the Negative Grammatical Deviations of the Adjectives of Ukrainian Language. The article considers positive and negative aspects of breaking the rules and standards of modern language on the material of adjectives of Ukrainian language. Theoretical description of the usage of wrong forms of adjectives as the effective way of creating estimation meaning in the newspaper texts has been represented in this article.

Key words: language standard, deviation, estimation meaning, Ukrainian language.

Постановка наукової проблеми та її значення. Аналіз останніх досліджень із цієї проблеми. Сучасні лінгвісти зосереджують увагу на комунікативній природі мови, функціональних можливостях її одиниць, виявленні в мові та мовленні людських чинників, передусім використання мови як засобу спілкування, а також того, як у мовних одиницях відобразилася сама людина. Одним із результатів функційно-комунікативної зорієнтованості сучасної лінгвістики є підвищення інтересу дослідників до особливостей процесу спілкування, породження й сприйняття мовлення, зокрема до різноманітних помилок, відхилень від норм, тобто так званого «негативного мовного матеріалу» [2, 5], що розкриває природу і закономірності функціонування мови. Порушуючи граматичні мовні норми, мовці зреалізують креативний потенціал граматичних одиниць, відбувається вербалізація «мовної гри» [8, 521] і породжується оцінка. Проблему мовних девіацій, помилок та їх прагматичну сутність сьогодні розробляють такі відомі науковці, як Ю. Апресян, Ф. Бацевич, Т. Булигіна, І. Кобозева, Т. Космеда, О. Кубрякова, О. Кукушкіна, Н. Лауфер.

Утім, граматичні засоби вираження категорії оцінки вивчені в українському мовознавстві недостатньо, механізми виникнення таких значень послідовно не описані. Граматичні девіації як засоби вираження оцінки потребують комплексного висвітлення, що викликає потребу продовження розробки проблеми і зумовлює **актуальність** дослідження.

Мета наукової розвідки – розглянути порушення граматичних мовних норм, виділити позитивні та негативні тенденції; виокремити граматичні девіації, які є ефективним засобом вираження прагматичної інформації. Базою дослідження стали теоретичні праці Ю. Апресяна, Ф. Бацевича, Ж. Колоїз, Т. Космеди, В. Саннікова, а також академічні граматики української мови.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. Проблема мовної норми – одна з найактуальніших і найскладніших у сучасній лінгвістиці. Залишається ще багато неясного, спірного, а то й зовсім не дослідженого у цій проблемі. Лише в поодиноких роботах, і то здебільшого принагідно, висловлюються певні думки, зауваження з приводу мовних норм та випадків свідомого, стилістично заданого відхилення автора (мовця) від мовної норми (як правило, від кодифікованої літературної) [12, 37]. З усіх аспектів, які відносяться до культури мовлення, нормативність є центральним, базовим поняттям усього комплексу мовних, нормативно-граматичних, стилістичних, орфоепічних, культурно-історичних, соціопсихологічних, художньо-естетичних, оцінних проблем, оскільки очевидним є той факт, що без певної усталеності, канонізованості не може бути і власне культури мови [9, 18]. Порушення мовних норм – це мовні помилки. Помилка або девіація за М. Горбаневським, – це відхилення від загальноприйнятих, рекомендованих нормами літературної мови правил використання слів, словосполучень та речень. Правила ці формуються історично під впливом двох умов – системних закономірностей мовного устрою та деякого набору умовностей, що стосуються утворення і вимови окремих форм, слів та цілих виразів [4, 112].

Мова постійно розвивається, мовні зміни – природний процес, який ніколи не зупиняється. Однак це не означає, що за ними потрібно просто спостерігати. Вивчаючи нові явища сучасної української мови, недостатньо обмежуватися констатуванням відступів від сформованих літературних норм, колекціонуванням помилок «проти норми». Принципово важливо, систематично спостерігаючи за мовним життям суспільства, намагатися виявити тенденції у використанні мовних засобів, зупиняти негативні мовні процеси, оскільки новації, які грубо порушують усталені літературні норми, ускладнюють сприйняття інформації (тим самим мова перестає виконувати функцію «бути зрозумілою для всіх»), як пише академік Л. Щерба) і сприймаються реципієнтами негативно.

Набуття українською мовою статусу державної спричинює гостру потребу в дослідженні динаміки мови. Вона виявляється насамперед у змінах лексичного фонду, інвентарі засобів словотворення, трансформації оцінних властивостей мовних одиниць, формуванні в них нових значень [6, 48]. Відбувається реформування лексики, змінюються функції та вживання граматичних категорій частин мови, вдосконалюється мова як засіб спілкування.

Ступінь «лінгвістичної помилки», відхилення від культурно-мовної норми буває різним. Ю. Апресян виділяє шість типів мовних аномалій: правильні, допустимі, сумнівні, дуже сумнівні, неправильні, грубо неправильні. Т. Булигіна і А. Шмельов відмічають позитивне в існуванні мовних помилок, вважаючи (з посиланням на Т. Куна), що наукове відкриття нерідко починається з усвідомлення аномалії «...гра в порушення семантичних і прагматичних канонів має за мету заглибитись у сутність самого канону, а через нього й у сутність речей» [11, 198].

Помилка завжди перебуває на межі мовної зміни і може покласти початок тенденції варіативності мовних явищ. Т. Манн у своєму творі «Лота у Веймарі» пише, що патологічне, мабуть, найбільш точно вчить нормі. Так і мовні помилки дають змогу чіткіше окреслити норму й дослідити нові мовні явища. Проте потрібно відрізнити мовну гру, свідоме відхилення від мовних норм або нові мовні тенденції від мовних помилок, що являють собою грубі порушення правил граматичного й фонетичного устрою, лексичної семантики, стилістичних норм української мови і змушують звертати увагу наших «мовних авторитетів» на неприпустимість уживання в публічних виступах, пресі та рекламі неточних і неграмотних виразів, які ускладнюють спілкування й викликають у публіки сміх. Розглянемо позитивні і негативні випадки порушення мовних норм або аномальні (за визначеннями В. Саннікова, В. Чабаненка) мовні явища на матеріалі прикметників сучасної української мови.

Однією з найскладніших граматичних категорій прикметника, з якою пов'язують семантичні, синтаксичні, морфологічні, словотвірні та прагматичні характеристики слова, є категорія ступенів порівняння (згідно з визначенням Н. Костусяк, це граматична категорія якісних прикметників та прислівників, утворених від якісних прикметників, що позначає змінну ознаку, яка за умови зіставлення переважає у відповідному предметі або досягає в ньому найбільшого вияву). Однією з особливостей цієї категорії є те, що ступеньовані форми не можуть бути утворені від прикметників, які не вказують на власне ознаку. Саме якісні прикметники, що виражають ознаку безпосередньо, виявляються в граматичній структурі мови більшою або меншою мірою. На сучасному етапі розвитку мови посилилася тенденція до ненормативного ступеньовання прикметників та прислівників. Особливо цьому сприяє набуття такими лексемами якісного значення внаслідок метафоризації їхньої семантики. Сучасні лексикографічні джерела (словник «Лексико-словотвірні інновації» А. Нелюби 1983–2009 рр., 2000–2011 рр.; «Тлумачно-словотвірний словник okazionalizmів» Ж. Колоїз 2003 р., «Нове в українській лексиці» Д. Мазурик 2002 р., «Короткий словник авторських неологізмів в українській поезії ХХ століття» Г. Вокальчук, долучений до її монографії «Авторський неологізм в українській поезії ХХ століття (лексикографічний аспект)» 2004 р. фіксують усе більшу кількість прикметників та прислівників, що утворюють форми ступенів порівняння не за правилами, що дає змогу розмірковувати про тенденцію ненормативного ступеньовання української мови на сучасному етапі її функціонування [6, 40].

Усупереч обмеженням мовної системи, у власне комунікативному просторі, у конкретних ситуаціях спілкування бувають випадки, коли репрезентантами категорії співвідносної інтенсивності ознаки стають відносні прикметники, а також ті якісні, які згідно з морфологічними нормами позбавлені градації якісної ознаки. Вважаємо, що таке відхилення від граматичних норм, як ненормативне ступеньовання форм прикметників і прислівників, відображає приховані мовні ресурси й можливості та є ефективним засобом породження семантики оцінки в граматичній категорії ступенів порівняння. Наприклад, ступеньються відносні прикметники, які, відповідно до мовних норм, не підлягають ступеньованню взагалі: *Гіоане не **дерев'яніший** за Кравця. Зіграв непогано, надійно, закрив фланг, пропонував себе* (<http://football.hiblogger.net/authors/albiceleste/229655.html>); *Очевидним є те, що сьогодні найтрадиційніші, **найвічніші** теми наповнюються новим змістом, актуалізуються...* (ЛУ, 35/87) [10, 71]; *Як повідомляє часопис, п'ять вищих оцінок одержала продукція корпорації «Honda». Її автомобілі лідирували в категоріях «сімейний седан», «малий седан», **найекономічніша** машина», «мікроавтобус», «середній джип»* (ПіК, 10/03, с. 2) [10, 71]; *Державне Казначейство **найнайдержавніше** твердо заявило, що рішення суду має бути виконане, але не пояснило, чому його нижча ланка цього рішення не виконує* (ПіК, 19/03, с. 34) [10, 79]; *Приклади, як правило, беруться з нересстрованих. Нересстрованих, тобто: **найневідоміших, найпериферійніших, наймолодших...*** (ЛУ, 4/81) [10, 80]; *Навпаки: чим **незайманіший** вигляд вони (книжки) матимуть, тим краще справлятимуть враження.* (Ю. Івакін. Книжка в інтер'єрі) [10, 78]. Щодо ступеньовання

прикметників типу «вічний», ще О. Пушкін писав, що співвідносна міра якості є аномальною, коли використовується на позначення ознак, інтенсивність яких із часом може лише зменшуватися, а не зростати. Проте, на думку О. Земської, процес розвитку якісних значень у відносних прикметників відбувається в мові постійно [5, 75].

До випадків порушення мовних норм відносимо і ступенювання прикметників із суфіксами -уват/-юват-, що означають неповний вияв ознаки в предметі без зіставлення з іншими предметами та не підлягають ступенюванню, наприклад: *Згори накладається водонепроникна прозора плівка, яка захищає значок від вологи, подрятин і надає йому блискучіший та привабливіший зовнішній вигляд* (<http://leoville.lviv.ua/products-ukr-15-1.html>); *По-перше, Хмурік був заучкою. І не просто заучкою, а страшеннішим «ботаном»* (http://www.dmytro-bond.narod.ru/tvory/president_firstchapters.htm).

Бувають свідомі випадки помилок, які вводяться в літературну мову для створення певних стилістичних ефектів за задумом мовця. Автор висловлювання вдається до усвідомленого відхилення від норми, використовуючи прийом мовної гри для того, щоб досягти каламбурного ефекту і передати за допомогою новотворення або незвичайного слова деякий додатковий смисл. Так виникають потенційні слова, які можуть залишитися оказіональними словотворами або переходити перейти в розряд неологізмів, частина яких закріплюється в мові надовго, збагативши її словниковий запас. Такі лексеми впливають на мовну поверхню в результаті індивідуальних (переважно письменницьких) пошуків експресивного, але, на відміну від оказіоналізмів, часто мають крім художньо-естетичної цінності ще й комунікативну, прагматичну доцільність. Будь-яка словотвірна інновація, як би вона не порушувала системність словотворення і статичку кодифікованих норм, завжди міцно опирається на загальнонародні мовні традиції та мовне багатство [11, 71]. На думку Ж. Колоїз, «нестандартне мислення спонукає адресанта до нестандартного оформлення повідомлюваного матеріалу, яке завершується появою результатів оказіональної деривації», приводить до модифікації усталених мовних норм [7, 184]. Подаємо найтипівші приклади порушення мовних норм у сфері граматичної категорії ступенів порівняння, вибрані з художніх творів українських письменників: *Кіно є дійсно найінтернаціональніше з усіх мистецтв* (О. Довженко) [12, 136]. У цьому випадку автор подає ступеньовану форму відносного прикметника. Крім того, для прикметника з іншомовним походженням твірної основи бажано використовувати аналітичні форми ступенів порівняння. У художніх творах часто використовуються форми найвищого ступеня прикметників, утворені від іменників-антропонімів (із пропуском стадії прикметниковості): *Щораз твердіша мого серця мова, скупіший жест і рентгеніший зір* (Б. Нечерда) [12, 136]; *Старі люди кажуть, що як ті машини стоять тут на складах, то з їх нема жодної користі, хай вони будуть «Найгельферіші-Саде»...*; *Баба Палажка, по-моєму, значно професоріша за самого професора* (Остап Вишня) [3, 318].

Оказіональні результати морфологічних дериваційних процесів, що репрезентують категорію співвідносної інтенсивності ознаки, є граматичними модифікаціями не лише прикметників, а й прислівників, наприклад: *Він ставляв хори, амфори й амвони. В епархію по ладан дубуляв, а щоб краціше бамбіляли дзвони, шпальтеру до міді добавляв* (Л. Костенко) [7, 186]; *Наступної неділі вони знову приїхали сюди, тільки в інше місце – цивілізованіше, чи, точніше, захватаніше* (Ю. Мушкетик) [7, 186]; *Хочу заплющити очі тісніше, душу свою відчувати струнніше* (М. Семенко) [7, 187].

Девіантні форми прикметників і прислівників є порушенням мовної норми, але такі девіації виконують роль «тла» для нормативних випадків слововживання, дають змогу глибше пізнати специфіку мовленнєво-мисленнєвих процесів [2, 24]. Видається правомірним уважати ненормативне ступенювання форм прикметників і прислівників та їх невідповідність граматичним нормам української мови позитивною мовною тенденцією, яка відображає приховані мовні ресурси та можливості. Такі мовні помилки дають змогу чіткіше окреслити норму і дослідити нові мовні явища. Породжується оцінна прагматика, оскільки мовці висувають на передній план периферійні, а то й лише потенційні властивості системи, оперуючи граматичними одиницями, залучаючи їх для вербалізації «мовної гри» [8, 521]. С. Ожегов пише: «Культура мови полягає не тільки у слідуванні мовним нормам. Вона полягає в умінні знайти не лише найбільш точний засіб для вираження своєї думки, але й найбільш виразний і доречний для даного випадку» [11, 181]. Тому нетипові для української мови форми вживання ступенів порівняння прикметників стають продуктивною тенденцією в сучасному мовленні і вже не сприймаються як оказіоналізми або аномальні форми слів.

Проте потрібно відрізнити мовну гру, свідоме відхилення від мовних норм або нові мовні тенденції від грубих мовних помилок, що є неприпустимими порушеннями правил граматичних та лексичних норм української мови і є негативними мовними тенденціями. Унаслідок суцільної вибірки речень-прикладів із усного мовлення художніх творів, інтернет-джерел, публіцистики, виступів політиків та діячів культури й було виявлено деякі типи помилок, які трапляються найчастіше, – це порушення норм утворення ступенів порівняння прикметників, наприклад: *більш складніша ситуація, самі справжні гоніння, більш легший, найбільш легший, більш простіший, найбільш простіший*. Це випадки контамінації простої і складеної форм ступенювання. Літературними є форми: більш легкий, легший, найбільш легкий, найлегший, більш простий, простіший, найбільш простий, найпростіший. Проте саме неправильний варіант найчастіше трапляється у сучасному мовленні українців, інтернет-джерелах, публіцистиці., Зокрема, зафіксовано низку подібних висловлювань у мові політиків, фінансистів, учителів, наприклад: *Ситуація стає все більш складнішою для ВР* (Портал про інвестиції: <http://investycii.org/investuvanya/tsini-papery/10-najbilshyh-zbytkiv-aktsioneriv-britishpetroleum.html>); *З соціальними правами ситуація більш складніша* (К. Левченко, доктор юридич. наук, професор) [http://www.pravo.vuzlib.net/book_z1088_page_3.html]; *Зараз ситуація в Європі набагато більш складніша* (О. Чалий, Надзвичайний і Повноважний Посол України) [www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Ekonomist/2010_4/19_24.pdf]; *Учень початкової школи не хоче йти на заняття взагалі, більш старше дитя явно нехтує якимось предметом* [http://kolegium.ucoz.ua/publ/psikholog/konflikt_z_vchitelem/10-1-0-71].

Іноді автор висловлювання (в більшості випадків рекламодавець) хоче будь-яким способом привернути увагу публіки, використовуючи при цьому різноманітні граматичні конструкції, але не приділяючи уваги правильному оформленню своїх думок. Популярною стала реклама різних товарів, яка використовує конструкцію із «самий»: *Торгова мережа S-tell рекомендує – самий доступний мобільний телефон* (реклама в Харківському метро); *Оптово-роздрібна мережа «Практик» – самі низькі ціни* (реклама мережі салонів керамічної плитки в найбільших містах України). Висловлювання «самі низькі ціни» є досить поширеним і трапляється в різних рекламах – рекламі автосалону, магазину модного одягу в Києві, металопластикових вікон у Чернівцях, евакуатора у Львові, меблів у Рівному. Така реклама не ефективна, оскільки «помилки підривають довіру, викликають сумніви в істинності висловлювання» (наприклад, товару, який рекламують, адже освічена людина, яка помічає помилку в рекламному оголошенні, пресі, вважатиме продукт неякісним, політика – неосвіченим, газету – такою, що не поважає своїх читачів) [4, 78]. Висловлюють думки про те, що рекламисти навмисно створюють оголошення з помилками, оскільки вони більш зрозумілі для покупців, які спілкуються переважно російською мовою.

Поширена помилка – неправильне узгодження простої форми вищого ступеня: *Ці польські апартаменти дешевше від чеських на 30 %* [<http://economics.unian.net/ukr/detail/37195>]; *Відповідальність стала набагато серйозніше* [<http://www.urist.in.ua/archive/index.php/t-86049.html>]. У реченнях потрібно вжити форми серйозніша (серйознішою), дешевші, оскільки проста форма вищого ступеня має категорії роду, числа, відмінка й узгоджується з ними, а зазначена помилка виникає під впливом російської мови, у якій, на відміну від української, проста форма вищого ступеня не змінюється за родами, числами, відмінками: вечер (ночь, утро) сегодня теплее, чем вчерашний (-яя, -ее).

Висновки та перспективи подальших досліджень. Отже, мовні помилки дають змогу чіткіше окреслити норму й дослідити нові мовні явища. Під час використання форм ступенів порівняння прикметників на основі порушення норм української мови, вживання нетипових словотвірних моделей породжуються оцінка й додаткова експресія. Граматичні девіації можуть бути ефективним засобом вираження прагматичної інформації. Парадокс існування граматичних правил у тому, що поняття норми не існує без порушень норм. У зв'язку з лібералізацією життя суспільства мова преси, радіо, особливо реклами, перестала бути взірцем нормативності та еталоном культури мови. Проте потрібно відрізнити мовну гру, свідоме відхилення від мовних норм або нові мовні тенденції від мовних помилок, що є грубими порушеннями правил граматичних норм української мови. Турбота про правильність та чистоту рідної мови, про високий рівень національної мовної культури – професійний і громадянський обов'язок лінгвістів та викладачів мови.

Репрезентоване дослідження не вичерпує всіх питань, пов'язаних із використанням аномальних форм прикметників як засобу виникнення прагматичної інформації. Недослідженими залишаються

питання щодо статусу девіантних ступеньованих форм, принципів їх класифікації, що викликає необхідність подальших досліджень окремої проблеми.

Список використаної літератури

1. Апресян Ю. Д. Лексическая семантика (синонимические средства языка) / Ю. Д. Апресян. – М. : Наука, 1974. – 221 с.
2. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної девіатології : монографія / Ф. С. Бацевич – Львів : Вид. центр Львів. нац. ун-ту, 2000. – 237 с.
3. Вишня О. Избранные произведения. В 3 т. Т. 2 / О. Вишня. – М. : Правда, 1967. – 464 с.
4. Горбаневский М. В. Не говори шершавым языком. О нарушениях норм литературной речи в электронных и печатных СМИ / М. В. Горбаневский, Ю. Н. Караулов, В. М. Шаклеин. – М. : Галерея, 2000. – 272 с.
5. Земская Е. А. Словообразование как деятельность / Е. А. Земская. – М. : Наука, 1992. – 221 с.
6. Клименко Н. Ф. Динамічні процеси в сучасному українському лексиконі : монографія / Н. Ф. Клименко, Є. А. Карпіловська, Л. П. Кислюк. – К. : ТОВ «Вид. Дім Дмитра Бураго», 2008. – 336 с.
7. Колоїз Ж. В. Українська оказіональна деривація : монографія / Ж. В. Колоїз. – К. : Акцент, 2007. – 311 с.
8. Космеда Т. А. Граматикалізація категорії оцінки як наслідок взаємодії філософських категорій: проєкція – граматичні рід і число / Т. А. Космеда, О. В. Халіман // Ученые зап. Тавр. нац. ун-та им. В. И. Вернадского / [гл. ред. Н. В. Багров]. – Сер.: Филология. Социальные коммуникации. – Симферополь : Тавр. ун-т им. В. И. Вернадского, 2010. – Т. 23 (62). – № 2. – Ч. 2. – С. 517–525.
9. Лыков А. Г. Оказиональное слово и языковая норма / А. Г. Лыков // Рус. яз. в шк. – 1972. – № 6. – С. 17–20.
10. Нелюба А. М. Лексико-словотвірні інновації (1983–2003). Словник / А. М. Нелюба. – Х. : [б. в.], 2004. – 136 с.
11. Санников В. З. Русский язык в зеркале языковой игры : монография / В. З. Санников. – М. : Языки славян. культуры 2002. – 533 с.
12. Чабаненко В. Основи мовної експресії / В. А. Чабаненко. – К. : Вища шк., 1984. – 168 с.

Список умовних скорочень

ЛУ – «Літературна Україна»

ПіК – «Політика і культура»

УДК 070:81'373.21

А. О. Сіденко – студентка 1 курсу магістратури Інституту журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка;

А. І. Мамалига – доктор філологічних наук, професор Інституту журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Особливості висвітлення столичних топонімічних трансформацій у сучасних мас-медіа

Роботу виконано на кафедрі мови та стилістики

Інституту журналістики КНУ ім. Тараса Шевченка

Зроблено спробу визначити особливості подання одного повідомлення з актуальної топонімічної тематики різними ЗМІ столиці.

Ключові слова: топонімія, друковані ЗМІ, онлайн-видання.

Сіденко А. А., Мамалига А. И. Особенности освещения столичных топонимических трансформаций в современных масс-медиа. Сделана попытка определить особенности подачи одного сообщения на актуальную топонимическую тематику разными СМИ столицы.

Ключевые слова: топонимия, печатные СМИ, онлайн-издания.

Sidenko A. O., Mamalyga A. S. Features Coverage of Metropolitan Toponymic Transformations in the Modern Mass-Media. In article it is attempted to determine the characteristics of coverage of one message in actual toponymic subject by different capital's media.

Key words: toponymy, print media, online editions.